

Nr 209.

Av herr **Bengtsson** i Norup, *om stadgande av viss skyldighet för ägare eller innehavare av skogbärande mark, som gränsar till annans åker.*

Det torde vara angeläget för hela vårt folk att under de närmaste åren icke blott av den nu odlade jorden i vårt land utvinna, vad ske kan, utan även genom nyodling vinna ökad areal att beså. Ett område, som härutinnan ej bör förgätas utan som lätt nog kan göras fruktbarande, är delar av en jordbrukares åker, som gränsar intill en annans skogsmark, där denna är bevuxen med stor grenrik skog. Åkerjorden längs denna skog på 10 à 15 meters bredd ger ringa eller ingen skörd, enär grenarna från skogen hindrar både sol och regn att giva växtligheten på den utsådda arealen, och därför föredrager lantbrukaren mången gång att ej beså denna jord, ty då inbesparas utsäde, gödningsämnen och en del körslor, som i allmänhet äro mera värda än den lilla skörd, som kan inhämtas från dessa delar av åkrarna. Därtill kommer, att i de fall, då han besått dem, får han skörda endast mindrevärdig outvecklad kärna, s. k. grönskott, som på grund av skuggan ej mognar förrän en tid senare än säden på den öppna åkern, men som dock i vanliga fall, då lien eller maskinen går över fältet, skördas samtidigt. Vid bärgningen och vid tröskningen blandas denna mindrevärdiga säd med den övriga av fullgod beskaffenhet och skämmer på detta sätt hela partiet, antingen detta nu skall användas till utsäde eller som handelsvara för förädling till mjöl, gryn och malt. Dessa förhållanden gälla även vid odling av gräs samt potatis eller andra rotfrukter. Under nu rådande kristidsförhållanden är det ett allmänt intresse att alla hinder, som menligt inverka på skörderesultatet på våra åkrar, måste röjas undan, men det är även ett enskilt intresse både nu och under vanliga förhållanden, att en rättelse härutinnan kommer till stånd. I allmänhet sättes en gärdesgård eller ett dike i gränslinjen mellan tvenne jordägares arealer. Om nu den ene odlar säd eller potatis på sin jord, kan han hava berättigade anspråk på att

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 4 saml. 80 häft. (Nr 209—211). 1

grannen ej genom att låta skogen växa så nära gränsen, att dess grenar skjuta flera meter ut över hans åker, hindrar solens och regnets välgörande inflytande på växterna och därigenom omöjliggör en god skörd. Hans enskilda rätt måste därigenom bli kränkt. Med god vilja kan detta såväl allmänna som enskilda intresse genom en lagstiftning tillgodoses. Detta är för vår lagstiftning en nyhet men icke så för vissa andra länders. I lagberedningens förslag till ny jordabalk del 3 kap. 3 har beredningen påpekat, att i främmande lagar förekommer ej sållan regler om grannars rätt och skyldigheter t. ex. ifråga om rötter och grenar, som från träd inom en fastighets område skjuta in på en annans, men har icke ansetts behöfligt att upptaga ett dylikt stadgande i dess förslag. Ingen hade ju då en aning om de tider, vårt folk skulle gå till mötes, då det gäller att i all den utsträckning, vi förmå, utöka vår produktion av livsmedel. Det kan ju icke vara tal om, att jag vill föreslå någon åtgärd, som skulle förhindra den ene jordägaren att i sin skog låta trädrötterna tränga sig innanför grannens gräns och där där suga till sig den växtnäring, som han påfört till att gynna sina kulturväxter, och jag är tveksam, om jag skall våga föreslå, att träd, som stå mycket nära ägo gränsen till en annans åker, skola huggas bort, men jag är icke tveksam, om att de grenar, som skjuta in på en annans åker, böra tagas bort. Sedan må det bero på trädens ägare, om han vill hugga bort grenarna eller hugga ned hela trädet. Kunde denna lag komma till stånd så tidigt, att den kunde tillämpas före nästa vårsådd, vore det så mycket bättre, ty härigenom skulle tusentals hektar åker i vårt land, som nu giver intet eller litet utbyte, redan nästa skördeår bära full skörd.

På grund av vad jag sålunda anfört, vågar jag föreslå,

att riksdagen måtte besluta att ägare eller innehavare av skogbärande mark skall, där grenar från träden skjuta över gränsen till annans åker, vara skyldig borthugga dessa; och tillåter jag mig hemställa, att vederbörande utskott måtte föreslå de förändringar i gällande lag, som betingas av ovanstående förslags genomförande.

Stockholm den 26 januari 1918.

Sv. Bengtsson
i Norup.